

Hà Nội, ngày 15 tháng 06 năm 2024

Số: KNHM-01/DBCL/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG
THỜI HẠN MÙA**

(Từ tháng 6/2023 đến tháng 8/2024)

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 03 tháng qua

Trong tháng 03/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 66-75%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 587-630°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 97-101mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 0-2mm; Cân bằng nước trong đất ở mức 0%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 33-35°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 24-27°C. Trong tháng 03/2024 nhiệt độ trung bình tại khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL) phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,5°C. Tổng lượng mưa tại khu vực phổ biến ở mức xấp xỉ đến thiếu hụt từ 20-50mm so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 03/2024, khu vực xuất hiện đợt nắng nóng xuất hiện diện rộng vào ngày 26-27/3, trong đợt nắng nóng này đã xuất hiện giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt giá trị lịch sử so với cùng thời kỳ tại Thổ Chu (Kiên Giang) ngày 26/03; tại Vĩnh Long ngày 27/03.

Trong tháng 04/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 64-73%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 622-663°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 98-102mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động 0-38mm; Cân bằng nước trong đất ở mức 0-4%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 34-37°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-28°C. Trong tháng 04/2024 nhiệt độ trung bình tại khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL) phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-3,0°C. Tổng lượng mưa tại khu vực phổ biến thiếu hụt từ 30-60mm so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 04/2024, tại khu vực tiếp tục có nắng nóng và nắng nóng gay gắt kéo dài; trong tháng xuất hiện giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt giá trị lịch sử so với cùng thời kỳ, cụ thể: ngày

25/04 tại: Vĩnh Long, Cần Thơ; ngày 27/04: tại Sóc Trăng; ngày 29/04: tại Bến Tre, Đồng Tháp.

Trong tháng 05/2024, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 74-82%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 621-668°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 104-107mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động 94-216mm; Cân bằng nước trong đất ở mức 9-61%; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 34-36°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-28°C. Trong tháng 05/2024 nhiệt độ trung bình tại khu vực Đồng Bằng Sông Cửu Long (ĐBSCL) phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-2,0°C. Tổng lượng mưa tại khu vực phổ biến thiếu hụt từ 15-30% so với TBNN cùng thời kỳ. Trong tháng 05/2024, gió mùa Tây Nam bắt đầu hoạt động mạnh dần trên khu vực, đã xảy ra nhiều ngày có mưa dông rải rác, có nơi mưa vừa, mưa to, tập trung nhiều vào các thời kỳ từ ngày 04-05/5, 08-10/5, 14-17/5, 19-24/5 và 27-31/5. Trong tháng, xuất hiện nhiều ngày có nắng nóng, giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt giá trị lịch sử so với cùng thời kỳ, cụ thể: ngày 02/05 tại Mỹ Tho (Tiền Giang), Vĩnh Long, Bến Tre, Cao Lãnh (Đồng Tháp), Càng Long (Trà Vinh), Thổ Chu (Kiên Giang); ngày 03/05: Châu Đốc (An Giang).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 03 tháng qua

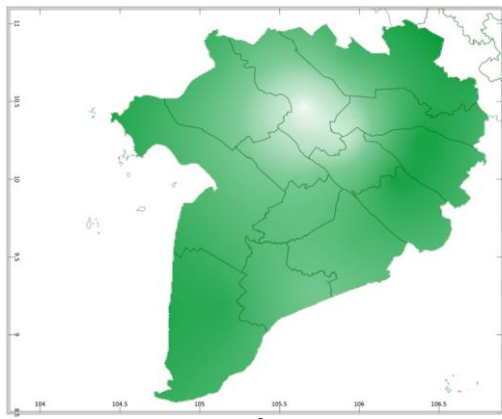
Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 3	Tháng 4	Tháng 5
Độ ẩm không khí (%)	65,5-74,9	63,6-73,2	73,1-82,1
Nhiệt độ tối cao (°C)	32,8-35,3	34,4-36,7	34,1-36,0
Nhiệt độ tối thấp (°C)	24,3-26,9	26,1-28,1	26,4-28,2
Tích ôn hữu hiệu (°C)	587,1-630,4	622,1-662,7	621,0-668,6
Mưa hữu hiệu (mm)	0,0-1,6	0,0-38,1	85,1-225,7
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	96,8-100,6	98,3-102,2	103,8-107,2
Cân bằng nước trong đất (%)	÷0,0	0,0÷3,7	8,7÷61,0

Trong 03 tháng qua, lúa Đông Xuân phổ biến trong giai đoạn trổ – chín – thu hoạch; lúa vụ Hè Thu tập trung giai đoạn xuống giống – mạ – đẻ nhánh – đứng cái – làm đòng. Trong tháng 3/2024, khu vực đang ở cao điểm của mùa khô, mực nước các cửa sông giảm mạnh; thời tiết nắng nóng, xâm nhập mặn có xu thế tăng, mặn đạt đỉnh vào kỳ 10-13/3, các cống cửa sông đều đóng để ngăn

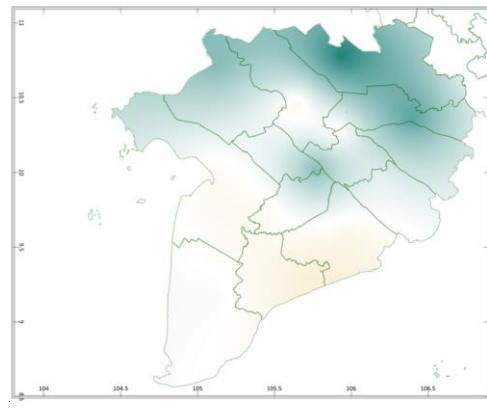
mặn vào nội đồng, khu vực rơi vào tình trạng thiếu nước ngọt phục vụ cho sản xuất và sinh hoạt khiến việc điều tiết và tưới tiêu cho lúa không được đảm bảo, một số cánh đồng lúa đã thiệt hại hoàn toàn. Sang tháng 4, khu vực tiếp tục nắng nóng khô hạn kéo dài, nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng từ 26-37°C; trên toàn bộ khu vực hầu như không có mưa đã tạo điều kiện thuận lợi cho công tác thu hoạch và bảo quản lúa Đông Xuân và xuống giống vụ Hè Thu. Tuy nhiên, tình hình xâm nhập mặn tháng 4 diễn biến phức tạp, mặn đạt đỉnh vào kỳ 8-11/04, đồng thời, nước trong kênh rạch nội đồng mất nguồn cung (do tại hầu hết các cửa sông đều đã đóng cửa cống để ngăn mặn), nắng hạn gay gắt đã khiến cho nhiều diện tích lúa Hè Thu giai đoạn mạ - đẻ nhánh chậm phát triển, suy kiệt, nhiệt độ cao làm phân bón dễ bốc hơi, cây không ăn phân và đẻ nhánh kém. Bước sang tháng 5, khu vực tiếp tục duy trì thời tiết nắng nóng với mức nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng 26-36°C, nhưng khu vực đã có mưa diện rộng với tổng lượng mưa hữu hiệu tháng đạt mức 85-226 mm, đã bổ sung nguồn nước đáng kể cho các kênh nội đồng, khiến tình trạng thiếu nước bớt căng thẳng, cơ bản thuận lợi cho việc xuống giống lúa vụ Hè Thu trà muộn và chăm sóc diện tích lúa chính vụ đang tập trung giai đoạn đẻ nhánh - đứng cái - làm đồng. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của tình trạng khô hạn kéo dài kết hợp lượng mưa phân bố không đồng đều trong tháng 5 dẫn đến cân bằng nước trong đất vẫn ở mức thấp chỉ đạt 9-61%, nên chưa đáp ứng được nhu cầu về nước cho lúa Hè Thu, tình trạng khô hạn và thiếu nước trên lúa giai đoạn đứng cái - phân hóa đồng tiếp tục xảy ra. Các đối tượng sâu bệnh như: bệnh cháy bìa lá, lem lép hạt, đạo ôn cổ bông, chuột,... gia tăng mức độ gây hại cho lúa Đông Xuân; Sâu cuốn lá, bệnh đạo ôn, đốm vằn, cháy bìa lá, bù lạch,... phát sinh và gây hại cho trà lúa Hè Thu.

Cây ăn quả có múi (cam, bưởi) trong khu vực tập trung trong giai đoạn đậu quả – quả non. Trong tháng 3-4/2024, thời tiết phổ biến không mưa, nắng nóng, khô hạn kéo dài, đồng thời, tình hình xâm nhập mặn diễn biến phức tạp, độ mặn xâm nhập sâu, kết hợp nước trong kênh rạch nội đồng mất nguồn cung (do cống đóng để ngăn mặn), dẫn đến tình trạng thiếu nước ngọt phục vụ tưới tiêu cho cây có múi trong thời kỳ đậu quả, đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến quá trình sinh trưởng của diện tích trồng cây có múi, cây phát triển kém, cháy rụng lá, rụng quả non, ảnh hưởng đến năng suất và chất lượng quả. Sang tháng 6, khu vực tiếp tục có nắng nóng với nhiệt độ tối cao đạt 36°C, lượng bốc thoát hơi tiềm năng duy trì ở mức cao từ 104-107mm; trong tháng, khu vực xuất hiện mưa nhiều nơi với tổng lượng mưa đạt 85-288mm, đã giúp hạ nhiệt và bổ sung lượng nước tưới, giảm khô hạn cho những vườn cây có múi, tuy nhiên, mưa cục bộ đã làm cho một số diện tích cây có múi bị sốc nhiệt, rụng quả. Sâu vẽ bùa, sâu đục thân, nhện hại,... gây hại rải rác trên các diện tích trồng cây có múi.

a) Cân bằng nước trong đất

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 5: Bản đồ cân bằng nước trong đất

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 28-31°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-28°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 06/2024 dao động trong khoảng 577-592°C; trong tháng 07/2024 dao động trong khoảng 556-586°C; trong tháng 08/2024 dao động trong khoảng 558-575°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong quý) tại các tỉnh Trà Vinh, Hậu Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu, vùng tiếp giáp tỉnh Hậu Giang của 2 tỉnh Cần Thơ và Kiên Giang có xu thế cao hơn so với cùng kỳ dao động trong khoảng từ 23-75°C; các tỉnh còn lại trong khu vực có xu thế thấp hơn so với cùng kỳ ở mức 3-55°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 06/2024 dao động trong khoảng 97-200mm; trong tháng 07/2024 dao động trong khoảng 88-96mm; trong tháng 08/2024 dao động trong khoảng 103-113mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại tất cả các tỉnh trong khu vực có xu thế cao hơn ở mức 16-56mm.

Cân bằng nước trong đất trong tháng 06/2024 dao động trong khoảng 44-97%; trong tháng 07/2024 dao động trong khoảng 99%, trong tháng 08/2024 dao động trong khoảng 92-95%. So với cùng kỳ năm trước, độ ẩm đất tại tất cả các tỉnh trong khu vực có xu thế cao hơn cùng kỳ dao động trong khoảng 3-14%.

Tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng trong tháng 06/2024 dao động trong khoảng 97-99mm; trong tháng 07/2024 dao động trong khoảng 99-101mm; trong tháng 08/2024 dao động trong khoảng 100-101mm. So với cùng kỳ năm trước, lượng bốc thoát hơi tiềm năng tại tất cả các tỉnh trong khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ ở mức 2-10mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 77-78%.

Nhiệt độ trung bình từ tháng 06-08/2024, phổ biến phổ biến cao hơn từ 0,5-1,5°C so với TBNN cùng thời kỳ. Tổng lượng mưa tháng 06/2024, phổ biến xấp xỉ so với TBNN; Tháng 7-8/2024 TLM tại khu vực phổ biến ở mức cao hơn

từ 5-20% so với TBNN. Từ tháng 1-2/2024, phổ biến thấp hơn 5-15mm so với TBNN. Tại khu vực ĐBSCL, gió mùa Tây Nam ở phía nam có xu hướng hoạt động mạnh dần nên mưa có khả năng gia tăng hơn cả về diện và lượng mưa. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 06/2024	Tháng 07/2024	Tháng 08/2024
Độ ẩm không khí (%)	78-82	79-82	77-78
Nhiệt độ tối cao (°C)	30-31	28	28-29
Nhiệt độ tối thấp (°C)	26-28	26-27	26-27
Tích ôn hữu hiệu (°C)	577-592	556-586	558-575
Mưa hữu hiệu (mm)	97-200	88-96	103-113
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	97-99	99-101	100-101
Cân bằng nước trong đất (%)	44÷97	99	92÷95

Trong 3 tháng tới, lúa vụ Hè Thu bước vào giai đoạn làm đồng – trở – chín – thu hoạch; lúa vụ Mùa tập trung giai đoạn xuống giống gieo sạ – đẻ nhánh (bắt đầu xuống giống từ tháng 7). Tháng 06/2024, thời tiết khu vực ngày nắng, nhiệt độ phổ biến dao động từ 26-31°C, chiều tối và đêm có mưa rào, cục bộ có mưa vừa, mưa to với tổng lượng mưa hữu hiệu dự báo của tháng dao động từ 97-200mm, cân bằng nước có sự phân hóa rõ rệt ở mức 44-97%. Tại các tỉnh Hậu Giang, Long An, Kiên Giang, Đồng Tháp, An Giang, Cần Thơ, Vĩnh Long, Sóc Trăng, Bạc Liêu, dự báo cân bằng nước trong đất ở mức 44-88%, chưa đáp ứng đủ lượng nước cung cấp cho lúa vụ Hè Thu giai đoạn này, vì vậy, người dân cần theo dõi thời tiết và mực nước trong ruộng, nếu mực nước xuống thấp cần điều tiết tưới nước bổ sung cho lúa, đảm bảo đủ nước cho lúa sinh trưởng; đối với lúa từ giai đoạn đứng cái – làm đồng – trở – chín sữa cây lúa rất cần nước và không được để ruộng khô nước, duy trì mực nước ruộng khoảng 5-7cm trong suốt quá trình lúa làm đồng – trở bông để tăng hiệu quả thụ phấn; từ khi lúa chín sữa, đưa nước vào ruộng khoảng 5cm giúp lúa tích lũy tinh bột vào hạt; các tỉnh còn lại được dự báo trong tháng 6 có cân bằng nước trong đất ở mức 96-97%, người dân các tỉnh này cần chú ý kịp thời tháo bớt nước trong ruộng khi có mưa lớn, chỉ giữ mực nước cần thiết để hạn chế đổ ngã lúa và sự phát sinh của sâu bệnh gây hại, tránh để ngập úng lâu ngày ảnh hưởng đến chất lượng hạt lúa. Bên cạnh việc đảm bảo nhu cầu về nước, cần cung cấp đủ dinh dưỡng cho lúa, sau khi lúa trở và ở giai đoạn nuôi hạt, nếu cây lúa có biểu hiện thiếu dinh dưỡng thì có thể bổ sung phân bón qua lá để cây lúa khỏe mạnh. Sang đến tháng 7, dự báo

tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 88-96mm, tổng lượng bốc thoát hơi tiềm năng ở mức 99-101mm, cân bằng nước trong đất đạt 99%. Trong thời kỳ cao điểm của mùa mưa, người dân cần chú ý tiêu thoát nước kịp thời cho lúa Hè Thu, chỉ nên duy trì mực nước trên đồng ruộng khoảng 5cm đối với diện tích lúa giai đoạn trổ - chín để đảm bảo cây lúa phát triển một cách tốt nhất và hạn chế sâu bệnh hại, đồng thời, cần bón phân cân đối, bổ sung thêm kali... nhằm tăng cường tính chống chịu cho cây lúa; đối với diện tích lúa chín sấp nên rút nước khô ruộng 7-10 ngày trước thu hoạch để mặt đất cứng, tránh đổ ngã và dễ thu hoạch; tranh thủ khoảng thời gian tạnh ráo, tiến hành thu hoạch triệt để diện tích lúa Hè Thu đã chín hoàn toàn, nhằm tránh bị ảnh hưởng bởi điều kiện thời tiết bất lợi trong thời gian tới; những diện tích lúa Hè Thu đã thu hoạch xong, cần vệ sinh đồng ruộng thật kỹ, xử lý nấm giúp rom rạ tăng nhanh phân hủy nhằm hạn chế ngộ độc hữu cơ, đồng thời theo dõi diễn biến rầy di trú để có kế hoạch xuống giống lúa Mùa tập trung, né rầy hiệu quả, áp dụng tổng hợp các biện pháp canh tác từ đầu vụ nhằm quản lý tốt các đối tượng gây hại như: ốc bươu vàng, bọ trĩ,... Sang tháng 8/2024, lúa Mùa chính vụ chủ yếu ở giai đoạn bén rễ – hồi xanh – đẻ nhánh, lượng mưa tháng 8 khá cao dao động từ 149-285mm, cân bằng nước trong đất dự báo của khu vực ở mức 92-95%, người dân cần chú ý tháo nước kịp thời khi có mưa to, duy trì mực nước trong ruộng từ 2-3cm cho lúa giai đoạn bén rễ - đẻ nhánh; sau gieo cấy từ 5-7 ngày, cần kịp thời bón thúc đẻ nhánh; những diện tích lúa đã bón thúc đẻ nhánh người dân cần phun bổ sung dinh dưỡng qua lá để kích thích bộ rễ phát triển kết hợp bón phân với làm cỏ sục bùn. Điều kiện thời tiết 3 tháng tới có lượng mưa tương đối lớn, ẩm độ cao cần chú ý chuột, ốc bươu vàng, bọ trĩ gây hại lúa vụ Mùa giai đoạn gieo/sạ - đẻ nhánh; sâu cuốn lá nhỏ, bệnh đạo ôn, rầy nâu, bệnh khô vằn gây hại lúa Hè Thu từ giai đoạn làm đòng - trổ chín, nhất là những ruộng chua phèn, sạ dày, bón phân không cân đối; người dân cần chú ý theo dõi chặt chẽ diễn biến của sâu bệnh hại để chủ động các biện pháp phòng trừ hiệu quả, tránh để sâu bệnh lây lan diện rộng.

Cây ăn quả có múi (cam, bưởi) ở trong giai đoạn nuôi quả, độ ẩm đất thích hợp cho cây có múi sinh trưởng tốt trong giai đoạn này dao động trong khoảng 55-80%. Dự báo trong tháng 06/2024, khu vực có mưa diện rộng với tổng lượng mưa tháng dự báo dao động từ 189-338mm, tuy nhiên, do ảnh hưởng của khô hạn kéo dài từ 3 tháng trước, lượng nước tích lũy trong đất ở mức thấp, bốc thoát hơi tiềm năng ở mức 97-99mm, nên cân bằng nước trong đất tại một số tỉnh như Đồng Tháp, Vĩnh Long vẫn tiếp tục ở mức thấp 44-52%, chưa đáp ứng đủ độ ẩm đất cho cây ăn quả có múi nuôi quả, vì vậy, khi thời tiết không có mưa kéo dài hoặc lượng mưa không đáng kể, người dân cần tưới bổ sung nước cho cây trồng đảm bảo duy trì độ ẩm trong đất khoảng 55-80% cho cây nuôi quả; Tại các tỉnh Hậu Giang, Cần Thơ, Bạc Liêu, dự báo cân bằng nước trong

đất trong tháng 6 đạt từ 73-80%, cơ bản phù hợp với sinh trưởng của cây có múi trong giai đoạn này; Các tỉnh còn lại trong khu vực, dự báo cân bằng nước trong đất dao động trong khoảng từ 84–97%, trong điều kiện thời tiết có mưa lớn như hiện nay, nếu vườn cây không kịp thoát nước, bị đọng nước ở gốc thì bộ rễ cây dễ bị tổn thương, dễ bị các loại nấm bệnh tấn công như bệnh thối rễ, nấm rễ... làm cây chậm phát triển, rụng lá và quả, vì thế người dân cần đào nhiều rãnh phụ sâu khoảng 20-30cm tạo điều kiện cho nước mưa được thoát nhanh xuống các mương liếp; gia cố bờ bao, đê bao cho chắc chắn, nạo vét kênh, mương để kịp thời tiêu thoát nước cho vườn; bên cạnh đó, trong giai đoạn này cần tiến hành bón thúc quả đợt 3 (với tỷ lệ: 30% đạm + 30% kali); kết hợp cắt tỉa bỏ những cành vụ hè mọc quá dày hoặc yếu, cành sâu bệnh, cành vượt, các quả nhỏ, dị hình. Sang tháng 07-08/2024, khu vực bước vào cao điểm mùa mưa, lượng mưa tương đối cao, cân bằng nước trong đất duy trì ở mức cao 92-99%, mưa dầm liên tục nhiều ngày khiến những vườn trồng cây có múi thường dễ bị ngập nước, gây tình trạng đất thiếu oxy cung cấp cho rễ hô hấp, bị nghẹt rễ, rễ cây dễ bị thối, đồng thời, các loài nấm bệnh trong đất sẽ tấn công gây hại, do đó, người dân cần chú ý cải tạo hệ thống thoát nước, xẻ rãnh thoát nước sâu để thoát nước kịp thời khi gặp mưa lớn, không để nước đọng ở gốc cây, hạn chế việc đi lại trong vườn; sau khi đất khô, xới phá vầng giúp mặt đất thông thoáng, kết hợp bón phân để giúp kích thích bộ rễ phục hồi nhanh chóng. Sâu bệnh cần chú ý trên cây có múi trong giai đoạn tới là: ruồi đục quả, bệnh loét, chảy gôm, muội đen,... Để hạn chế tác động của sâu bệnh hại, người dân cần thường xuyên thăm vườn, chăm sóc theo quy trình kỹ thuật, tiến hành phun phòng trừ khi thấy mật số và tỷ lệ nhiễm vượt ngưỡng.

Tin phát ngày: 15/06/2024

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng